

Motion till riksdagen 2013/14:Fö229

av **Ingemar Nilsson (S)**

Elsäkerheten i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att 4 §, 6 § och 15 § i elinstallatörsförordningen (1990:806) bör få den lydelse som framgår av motionen.

Motivering

Ansvar för elsäkerheten i Sverige är reglerad enligt elinstallatörsförordningen (1990:806). Syftet med förordningen är att förebygga risk för skador på person och egendom till följd av bristfällig eller felaktig installation av elektriska starkströmsanläggningar. Förordningen reglerar bland annat ansvaret mellan elinstallatören och kunden ur elsäkerhetssynpunkt.

I de nordiska länderna, däribland Sverige, har elsäkerheten organiserats utifrån ett system där utbildade yrkesmän med yrkescertifikat utför arbete som översiktligt planeras av en ansvarig behörig installatör. Ansvarsfördelningen är sådan att elinstallatören planerar arbetet, väljer ut lämpliga yrkesmän och övervakar det löpande arbetet. Elinstallatören är den ende som har en certifierad elutbildning medan yrkesmannens kompetens i regel certifieras av ett partsgemensamt organ efter genomgången godkänd gymnasie- och lärlingsutbildning.

Huvudprinciperna i elinstallatörsförordningen är att elinstallatören och yrkesmannen, som utför arbetet, ska vara anställda i samma företag. Denna reglering anses vara ett grundläggande krav för att den ansvarige elinstallatören ska kunna utföra sitt uppdrag på ett elsäkerhetsmässigt säkert sätt.

Det handlar bland annat om att elinstallatören ska ha möjlighet att planera, leda och kontrollera det arbete som yrkesmannen utför. Alla dess funktioner bygger på att arbetsledningsrätten över yrkesmännen finns i det installationsföretag som utför arbetet med anställd ansvarig elinstallatör. Denna reglering

Fel! Okänt namn på

är en av huvudprinciperna för elsäkerheten i Sverige och som lett till att många olyckor kunnat undvikas i samband med genomförda elinstallationer.

Den 22 augusti 2013 beslutade regeringen att tillsätta en utredning med uppdrag att lämna förslag till ett nytt regelverk för kompetenskontroll av personer som ska utföra elinstallationer. Utredningen ska rapportera sitt uppdrag till regeringen senast 31 december 2014.

Samtidigt har Elsäkerhetsverket, genom beslutade ändringar i föreskrifterna till elinstallatörsförordningen (1990:806), i praktiken upphävt kravet på att den ansvarige elinstallatören och yrkesmannen ska vara anställda i samma företag. Det innebär att en av de mest grundläggande reglerna i elinstallatörsförordningens säkerhetssystem upphävs, samtidigt som regeringen ska utreda det framtida elansvaret.

Det är djupt olyckligt och otillfredsställande att en grundläggande regel kring elsäkerhet upphävs utan att utredningen ges en möjlighet att förutsättningslöst granska och analysera hur ett säkrare elsäkerhetssystem ska kunna byggas upp. Regeringen bör istället återställa regeln i elinstallatörsförordningen om att elinstallatören och yrkesmannen ska vara anställda i samma företag och ge den tillsatta utredningen möjlighet att förutsättningslöst föreslå de ändringar som den finner motiverad ur säkerhetssynpunkt.

Mot denna bakgrund bör riksdagen besluta att underställa elinstallatörsförordningen (1990:806) riksdagens prövning i enlighet med 8 kap. 12 § regeeringsformen.

Riksdagen bör också besluta att 4 §, 6 § och 15 § i elinstallatörsförordningen (1990:806) får nedanstående lydelse:

”4 § elinstallatörsförordningen (1990:806)

Elsäkerhetsverket får i det särskilda fallet eller genom föreskrifter medge undantag från tillämpningen av förordningens 2 och 3 §§.”

”6 § elinstallatörsförordningen (1990:806)

Elinstallationsarbete får utföras endast av elinstallatör eller av yrkesman under överinseende av elinstallatör hos vilken yrkesmannen är anställd eller som är anställd i samma företag som yrkesmannen. Undantag från kravet att yrkesmannen och elinstallatören skall vara anställda i samma företag kan ske i följande fall:

1. Elinstallatör eller yrkesman är anställd i det företag hos vilket elinstallationsarbete tillfälligt ska utföras och arbetets omfattning är klarlagd innan det påbörjas.
2. Elinstallationsföretag tillfälligt eller för visst projekt anlitar yrkesman från annat elinstallationsföretag.
3. Nätägare tillfälligt eller för jourtjänst anlitar yrkesman från annan nätägare.
4. Skolelev i utbildningssyfte ska utföra arbete.

I annat fall än som avses under punkt 1–4 efter prövning av Elsäkerhetsverket i varje särskilt fall.”

Felt Okänt namn på

”15 § elinstallatörsförordningen (1990:806)

Närmare föreskrifter för verkställigheten av denna förordning meddelas av
Elsäkerhetsverket.”

Stockholm den 3 oktober 2013

Ingemar Nilsson (S)